

FEGYELMI SZABÁLYZAT

Hatályos 2018. szeptember 1-jétől

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. Bevezető

A Debreceni SZC Könnyűipari Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Szakiskolája (továbbiakban iskola) **Fegyelmi eljárás szabályzata** (továbbiakban szabályzat) a *Szervezeti és Működési Szabályzat* (továbbiakban SZMSZ) melléklete.

1.2. A szabályzat célja

A fegyelmi eljárás alapvető célja az iskola feladataihoz szükséges rend fenntartása érdekében a jogszabályok keretei között azon esetek kivizsgálása, amikor a diákok kötelezettségeiket megszegték, ennek bizonyítása esetén a kötelezettségszegések szankcionálása. Jelentősen és hangsúlyosan kiemelt célja a fegyelmi eljárásnak és az eljárás adta jogi lehetőségeknek, hogy megelőzzük a korai iskolaelhagyást, jelentősen csökkentjük a lemorzsolódást. Az eljárás másik célja ugyanakkor a kötelelességszegő diák és társai meggyőzése arról, hogy a kötelelességszegés és a mások jogainak megsértése elkerülhetetlen következménye a felelősségre vonás.

A szabályzat meghatározza és szabályozza

- a) a fegyelmi bizottság szervezeti felépítését,
- b) a fegyelmi bizottság tagjainak feladatait,
- c) az iskolai fegyelmi bizottság működését,
- d) a fegyelmi eljárás menetét, szabályozottságát, a jogkövetkezményt és a jogorvoslati lehetőségeket.

1.3. A szabályzat hatálya

Jelen szabályzat személyi hatálya kiterjed az iskola valamennyi tanulójára, a fegyelmi bizottság tagjaira és jegyzőjére, illetve a fegyelmi eljárásba bevont személyekre. Jelen szabályzat területi hatálya kiterjed minden olyan helyre, melyre vonatkozóan az intézmény SZMSZ-e, Házirendje, egyéb belső dokumentuma a tanuló részére kötelezettséget állapít meg.

1.4. A szabályzatot meghatározó jogszabályok, dokumentumok

A szabályzat az alábbi jogszabályok:

- ✳ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,

- * 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- * 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól.

A szabályzat alapját az alábbi intézményi dokumentumok adják:

- a) az iskola SZMSZ-e,
- b) az iskola Pedagógiai Programja,
- c) az iskola Házi rendje.

2. A FEGYELMI ELJÁRÁS SZABÁLYAI

2.1. A fegyelmi eljárás megindítása

Az a tanuló, aki kötelességeit vétkenesen és súlyosan megszegi, vét a Házi rendben foglalt szabályok ellen, fegyelmező intézkedésben részesíthető vagy fegyelmi eljárás kezdeményezhető vele szembe.

Fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezheti:

- a) az iskola igazgatója,
- b) az osztályfőnök,
- c) a szaktanár,
- d) kollégiumi nevelőtanár,
- e) gazdálkodó szervezet képviselője,
- f) sértett tanuló, kiskorú tanuló esetén annak szülője vagy gondviselője.

A fegyelmi eljárás kezdeményezését írásban kell megtenni a fegyelmi bizottság elnöke részére, melyben rögzíteni kell a kezdeményezés tényét, indoklását valamint tanuló szerződés esetén a gazdálkodó szervezet nevét, címét és képviselőjének nevét (1. számú függelék).

Amennyiben a fegyelmi eljárás megindítását a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kezdeményezi, a fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező. Gyakorlati képzését tanuló szerződéses keretében teljesítő tanuló esetén a gyakorlati képzés keretében elkövetett kötelességszegésért a fegyelmi eljárást az iskolában kell lefolytatni.

Nem indítható fegyelmi eljárás, ha

- a) ha a kötelességszegés óta három hónap már eltelt;
- b) ha a kötelességszegés miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, és az nem az eljárás megindításának alapjául szolgáló indítvány elutasításával vagy felmentéssel végződött, a határidőt a jogerős határozat közlésétől kell számítani. A fegyelmi bizottság elnöke a fegyelmi tárgyalás megindítását kezdeményező kérelem átvételétől számított 5 napon belül értesíti az érintett személyeket a fegyelmi eljárás megindításáról.

2.2. Értesítés a fegyelmi tárgyalásról

A fegyelmi eljárás megindításáról értesíteni kell:

- * a kötelességszegéssel gyanúsított tanulót,
- * a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló szülőjét,
- * a gyakorlati képzés során elkövetett fegyelmi vétség esetén – ha a gyakorlati képzést nem az iskolában tartják – a gyakorlati képzés (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) képviselőjét
- * tanuló szerződéssel rendelkező tanuló esetén a területileg illetékes kamara képviselőjét.

Kötelességszegéssel gyanúsított kiskorú tanuló esetében az értesítést tértivevényes küldeményként kell elküldeni a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló szülőjének, a kiskorú tanuló részére az értesítés az iskolában személyesen kerül átadásra, igazolt átvétellel. Az értesítést oly módon kell kiküldeni, hogy azt a tanuló, a szülő külön-külön a tárgyalás előtt legalább nyolc nappal megkapja.

A tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha

- * a gazdálkodó szervezet vagy a területileg illetékes gazdasági kamara képviselője szabályszerű értesítés ellenére, valamint

- * a tanuló, a szülő ismételt szabályszerű meghívás ellenére nem jelenik meg, hiszen ezt úgy kell tekinteni, hogy a tanuló, a szülő nem él a védekezés lehetőségével és a fegyelmi eljárás nélküle is lefolytatható.

2.3. A fegyelmi tárgyalás

A fegyelmi eljárást – a megindításától számított harminc napon belül – egy tárgyaláson be kell fejezni. A tárgyalás megtartásának nem akadály, ha a tanuló vagy szülője/gondviselője írásban bejelenti, hogy azon nem kíván részt venni. A fegyelmi eljárásban a tanulót és a szülőt meghatalmazott is képviselheti. A képviselőnek a fegyelmi tárgyalás előtt át kell adnia a fegyelmi bizottság elnökének a tanuló vagy a szülő által aláírt meghatalmazást.

Írásbeli meghatalmazás nélkül a tanuló, szülő nem képviselhető a fegyelmi tárgyaláson.

A fegyelmi tárgyaláson részt vevő személyek:

- a) fegyelmi bizottság tagjai,
- b) jegyzőkönyvvezető,
- c) értesített személyek: szaktanár(ok), kollégiumi nevelőtanár(ok),
- d) osztályfőnök,
- e) diákönkormányzat képviselője,
- f) ifjúságvédelmi felelős,
- g) területileg illetékes kamara képviselője,
- h) tanulószerveződés esetében az érintett gazdálkodó szervezet képviselője,
- i) ha a fegyelmi vétség megkívánja szakértő(k), tanú(k).

A fegyelmi eljárás során a tanulót meg kell hallgatni, és biztosítani kell, hogy álláspontját, védekezését előadja. A kiskorú tanuló kérésére a meghallgatáson a szülő részvételét biztosítani kell.

A fegyelmi bizottság köteles a határozathozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez a rendelkezésre álló adatok nem elegendők, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. Bizonyítási eszközök különösen: a tanuló és a szülő nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemle illetve a szakértői vélemény.

A fegyelmi eljárás során lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanuló, a szülő és a képviselőjük, továbbá a gazdálkodó szervezetet érintő kérdésekben a gazdálkodó szervezet képviselője az ügyre vonatkozó iratokat megtekinthesse, abba az eljárás során betekinthessen, az abban foglaltakra véleményt nyilváníthasson, és bizonyítási indítvánnyal élhessen.

Ha a fegyelmi eljárás során a kiskorú tanuló veszélyeztetettsége felmerül, az iskola igazgatója jelzi azt a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatnak, indokolt esetben a gyámhatóság számára is.

A fegyelmi tárgyalás nyilvános. A fegyelmi bizottság elnöke a nyilvánosságot a tanuló, illetve képviselője kérésére korlátozhatja, illetve kizárhatja.

A fegyelmi tárgyalásról és a bizonyítási eljárásról jegyzőkönyvet (6. számú függelék) kell készíteni, amelyben fel kell tüntetni a tárgyalás helyét és idejét, a tárgyaláson hivatalos minőségben részt vevők nevét, az elhangzott nyilatkozatok főbb megállapításait. Szó szerint kell rögzíteni az elhangzottakat, ha a tárgyalás vezetője szerint ez indokolt, valamint ha azt a tanuló, a szülő kéri.

A fegyelmi tárgyalás jegyzőkönyvének tartalma:

- a) egyeztető eljárás lefolytatása esetén a megállapodás,
- b) diákönkormányzat rögzített véleménye,
- c) sértett(ek) tanúvallomása(i),
- d) fegyelmi vétséget elkövető tanuló nyilatkozata, tanúvallomása,
- e) szakértői vélemény(ek),
- f) szemle jegyzőkönyve,
- g) tanuló átvételéről szóló megállapodás.

A fegyelmi tárgyalás jegyzőkönyvét alá kell írnia a tárgyaláson hivatalos minőségben jelenlévő, minden résztvevőnek.

2.4. Egyeztető eljárás

A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzheti meg, amelynek célja

- * a kötelességszegéshez elvezető események feldolgozása, értékelése,
- * ennek alapján a kötelességszegéssel gyanúsított és a sérelmet elszenvedő közötti megállapodás létrehozása a sérelem orvoslása érdekében.

Egyeztető eljárás lefolytatására akkor van lehetőség, ha azzal a sérelmet elszenvedő fél, kiskorú sérelmet elszenvedő fél esetén a szülő, valamint a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló, kiskorú kötelességszegéssel gyanúsított tanuló esetén a szülő egyetért.

A fegyelmi eljárás megindítását megelőzően a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló, ha a kötelességszegéssel gyanúsított tanuló kiskorú, a szülője figyelmét írásban fel kell hívni

értesítés kézhezvételétől számított öt tanítási napon belül írásban jelentheti be, ha kéri az egyeztető eljárás lefolytatását.

A fegyelmi eljárást le kell folytatni,

- * ha az egyeztető eljárás lefolytatását nem kérik, vagy
- * ha a bejelentés iskolába, kollégiumba történő megérkezésétől számított tizenöt napon belül az egyeztető eljárás nem vezetett eredményre.

Harmadszori kötelességzegés esetén az egyeztető eljárás alkalmazását elutasíthatja a fegyelmi bizottság elnöke.

Ha a kötelességzegéssel gyanúsított tanuló és a sérelmet elszenvedő fél az egyeztető eljárásban írásban megállapodott a sérelem orvoslásáról, bármelyik fél kezdeményezésére az írásbeli megállapodás mellékelésével a fegyelmi eljárást a sérelem orvoslásához szükséges időre, de legfeljebb három hónapra fel kell függeszteni. Ha a felfüggesztés ideje alatt a sérelmet elszenvedő fél, kiskorú sérelmet elszenvedő fél esetén a szülő nem kérte a fegyelmi eljárás folytatását, a fegyelmi eljárást meg kell szüntetni. Ha a sérelem orvoslásáról kötött írásbeli megállapodásban a felek kikötik, az egyeztető eljárás megállapításait és a megállapodásban foglaltakat a kötelességzegő tanuló osztályközösségében meg lehet vitatni, továbbá az írásbeli megállapodásban meghatározott körben nyilvánosságra lehet hozni.

Az egyeztető eljárást olyan nagykorú személy vezetheti, akit mind a sérelmet elszenvedő fél, mind a kötelességzegő tanuló elfogad. Az oktatásért felelős miniszter felügyelete alatt működő intézményben működő oktatásügyi közvetítői szolgálat közvetítője felkérhető az egyeztetés levezetésére.

2.5. Az oktatásügyi közvetítő eljárás

Ha az iskola a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, segítséget kérhet az oktatásügyi közvetítői szolgálattól vagy más, az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattól.

Az oktatásügyi közvetítő (a továbbiakban: közvetítő) a közvetítői eljárás során pártatlanul, lelkiismeretesen, a szakmai követelmények szerint közreműködik a megállapodás létrehozásában. A közvetítőnek tiszteletben kell tartania az eljárásban résztvevők emberi méltóságát, és biztosítania kell, hogy a résztvevők egymással szemben is tisztelettel járjanak el. A közvetítőt a fenntartó egyetértésével az igazgató kéri fel és bízza meg írásban, a közvetítő e tevékenysége körében nem utasítható.

Az egyeztetési eljárás dokumentációjának elkészítéséért a közvetítő felel. Az eljárás sikere érdekében a közvetítő előkészítő üléseket tarthat.

A közvetítő nem járhat el, ha

- a) valamelyik felet képviseli,
- b) a felek bármelyikének a Ptk. 8:1. § 2. pontja szerinti hozzátartozója,
- c) a felek bármelyikével vagy az iskolával munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, továbbá tagsági viszonyban áll, ide nem értve a fegyelmi jogkör gyakorlójától kapott felkérést, a vele kötött megbízási jogviszonyt,
- d) az ügyben egyébként érdekelt, elfogult.

Az összeférhetetlenségről a közvetítő köteles a feleket a felkérést követően haladéktalanul tájékoztatni.

A közvetítőt – ha a felek az írásbeli megállapodásban másképpen nem rendelkeztek – titoktartási kötelezettség terheli minden olyan tényt és adatot illetően, amelyről a közvetítői tevékenységével összefüggésben szerzett tudomást. A közvetítő titoktartási kötelezettsége a közvetítői tevékenység megszűnése után is fennáll.

A közvetítőt az egyeztetési eljárás tárgyában későbbi fegyelmi, hatósági, bírósági, eljárásba nem lehet tanúként megidézni.

Ha az oktatásügyi közvetítésre az egyeztetési eljárás keretében kerül sor, a megállapodás akkor jön létre, ha a sérelmet elszenvedő fél és a kötelességiszegő tanuló között a kötelességiszegéssel okozott kár megtérítése vagy a káros következményeinek egyéb módon való jóvátétele, enyhítése tekintetében azonos álláspont alakul ki.

Az egyeztetési eljárás végén a megállapodás kötelező elemeként

- a) az egyeztetési megbeszélés helyét, idejét,
- b) az eljáró közvetítőt, a sérelmet elszenvedő fél, a kötelességiszegő tanuló, a képviselő, és az egyeztetési megbeszélésen részt vevő személyek nevét, lakcímét,
- c) a kötelességiszegés rövid összefoglalását,
- d) a sérelem jóvátételének módját, határidejét,

e) az eljárási költség viselését (amennyiben megállapodás nem született, a felmerült eljárási költségeket a felek fele-fele arányban viselik),

f) a megállapodásra vonatkozó nyilvánossági szabályokat,

g) a felek, – kiskorú kötelességszegő esetén – a szülő és a közvetítő aláírását írásban kell rögzíteni.

A megállapodásban vállalt kötelezettségek nem ütközhetnek jogszabályba, a kötelességszegéssel arányban kell állniuk, és nem sérthetik a kötelességszegő tanuló emberi méltósághoz való jogát, valamint más alapvető jogait.

A közvetítő a sérelmet elszenvedő fél és a kötelességszegő tanuló között létrejött megállapodás egy-egy példányát a sérelmet elszenvedő félnek és a kötelességszegő tanulónak vagy a jelen lévő képviselőjüknek átadja.

Az egyeztetési eljárásban létrejött megállapodás nem érinti a sérelmet elszenvedőnek azt a jogát, hogy a fegyelmi eljáráson kívül a büncselekményből, szabálysértésből származó igényét egyéb eljárás keretében érvényesítse.

Az egyeztetési eljárás azon a napon fejeződik be, amikor

a) a sérelmet elszenvedő fél vagy a kötelességszegő tanuló kijelenti a közvetítő előtt, hogy kéri a közvetítői eljárás befejezését,

b) a sérelmet elszenvedő fél vagy a kötelességszegő tanuló az egyeztetéshez való hozzájárulását visszavonta,

c) az egyeztetési eljárásra rendelkezésre álló tizenöt nap eredménytelenül telt el, vagy

d) megállapodás született.

2.6. A fegyelmi büntetés

A fegyelmi büntetés legfőbb célja a nevelés, a megelőzés, ennek megfelelően a fegyelmi büntetést úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a tanuló életkorához, értelmi fejlettségéhez, a fegyelmi vétség súlyához, az elkövetett vétkesség fokához, továbbá vegye figyelembe az enyhítő és súlyosbító körülményeket.

Ha a **tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi**, fegyelmi eljárás alapján a fegyelmi határozatba foglalt fegyelmi büntetésben részesíthető, ami lehet:

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

A kollégium tagja ellen a kollégium rendjének megsértéséért

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- d) áthelyezés másik szobába, tanulócsoportba,
- e) kizárás a kollégiumból fegyelmi büntetés szabható ki.

A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelességszegés miatt az iskolában és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a fegyelmi büntetést abban az intézményegységben (iskola vagy kollégium) lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

Meghatározott **kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása** fegyelmi büntetés

- * szociális kedvezményekre és juttatásokra nem alkalmazható,
- * hatálya nem lehet hosszabb hat hónapnál.

Áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha

- * az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott,
- * hatálya nem lehet hosszabb tizenkét hónapnál.

Eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától fegyelmi büntetés

- * Tanköteles tanulóval szemben nem alkalmazható, nem szabható ki, ha a tanév végi osztályzatokat megállapították, kivéve, ha a tanuló a nyári gyakorlat teljesítése során követ el fegyelmi büntetéssel sújtható kötelességszegő magatartást,
- * Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akit fegyelmi határozattal a tanév folytatásától eltiltottak. Ha a bíróság a tanuló javára megváltoztatja a fegyelmi büntetést, a tanuló osztályzatait meg kell állapítani, ha ez nem lehetséges, lehetővé kell tenni, hogy a tanuló – választása szerint az iskolában vagy a független vizsgabizottság előtt – osztályozó vizsgát tegyen.
Hatálya nem lehet hosszabb tizenkét hónapnál.

Kizárás az iskolából fegyelmi büntetés

Tanköteles tanulóval szemben csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén lehet alkalmazni.

A szülő köteles új iskolát, kollégiumot keresni a tanulónak. Az iskola, kollégium segítséget nyújt a szülőnek az új iskola, új kollégium megtalálásában.

Ha az iskola, a kollégium a fegyelmi büntetés megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül a tanulót fogadó iskolától, kollégiumtól nem kap értesítést arról, hogy a tanuló a szülő kezdeményezésére megtörtént, a fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium három napon belül köteles megkeresni megyeszékhely szerinti járási kormányhivatalt. Az három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát, kollégiumot jelöl ki a tanuló számára.

Tanulóval szemben indítható fegyelmi eljárás szabályai

A tanulóval szemben lefolytatásra kerülő fegyelmi eljárás intézményi kereteken belüli megoldásában vagyunk érdekeltek.

Így felhívnám a tisztelt figyelmüket a 2011. évi CXC. törvény 58.§ (5) bekezdésében foglaltakra, amely így szól „A fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium segítséget nyújt a szülőnek az új iskola, kollégium megtalálásában.

Abban az esetben, ha az iskola, a kollégium a fegyelmi büntetés megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül a tanulót fogadó iskolától, kollégiumtól nem kap értesítést arról, hogy a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére megtörtént, a fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium három napon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot, amely három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát, kollégiumot jelöl ki a tanuló számára. Az iskolát, kollégiumot úgy kell kijelölni, hogy a tanuló számára a kijelölt intézményben a nevelés-oktatás igénybevétele ne jelentsen aránytalan terhet. Szakképzési centrum tanulója esetében a szakképzési centrum másik tagintézménye is kijelölhető.”

Jogsabályi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

58.§ (4) A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,*
- b) szigorú megrovás,*
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,*
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,*
- e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,*
- f) kizárás az iskolából.*

Fegyelmi büntetés: ha a tanuló kötelességét vétkesen és súlyosan megszegi. (Nkt. 58.§ (3) bek.)

Fegyelmező intézkedés: ha a kötelességszegés vétkes, de nem súlyos, akkor a jogszabály felhatalmazása alapján az oktatási intézmény házirendjében meghatározott fegyelmező intézkedésnek van helye.

Szankciók:

- pedagógiai eszközök, fegyelmező intézkedések (alapvetően az intézményekre vannak bízva, de nem lehet jogellenes)
- fegyelmi büntetések

Fegyelmi eljárás

Első fokon a nevelőtestület (vagy nevében eljáró fegyelmi bizottság) hatáskörébe tartozik az eljárás lefolytatása. Fegyelmi bizottság létrehozása nem kötelező, kivéve, ha fegyelmi eljárás részeként fegyelmi tárgyalás lefolytatására kerül sor. Fegyelmi tárgyalást a nevelőtestület saját tagjai közül választott legalább háromtagú bizottság folytatja le. Elnökét a bizottság tagjai közül választja.

Kötelező megindítani, ha a tanuló saját maga ellen vagy a szülő (kiskorú esetében) kéri. Ebben az esetben nincs mérlegelési lehetőség.

Fegyelmi eljárás során a tanulót képviselheti a szülője, törvényes képviselője, meghatalmazott képviselő. Ez utóbbi esetben a fegyelmi jogkör gyakorlóját hivatalos formában tájékoztatni kell. Kiskorú tanuló esetén a szülőt minden esetben be kell vonni.

Fegyelmi eljárás korlátozása

- Nem indítható fegyelmi eljárás olyan kötelességszegés miatt, amelyért már fegyelmi büntetésben vagy fegyelmező intézkedésben részesült, ugyanazon kötelességszegésért csak egy büntetés állapítható meg.
- Nem indítható, ha a kötelességszegéstől három hónap eltelt (büntető- és szabálysértési eljárás esetén máshogy alakul a szabály).
- Ha iskolában és kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, abban a nevelés-oktatási intézményben lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

- Gyakorlati képzés keretében elkövetett kötelességszegésért a fegyelmi eljárást az iskolában kell lefolytatni.
- Tanulószerződésnél be kell vonni a területileg illetékes kamarát a fegyelmi eljárásba. A szülő és tanuló mellett a kamarát is értesíteni kell az eljárás megindításáról, illetve a gyakorlati képzés folytatóját, ha érintett.

Fegyelmi eljárás megindítása

Az értesítésben fel kell tüntetni a fegyelmi tárgyalás helyét, időpontját, azzal a tájékoztatással, hogy a tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha a szabályszerű idézés ellenére a gazdálkodó szervezet, gazdasági kamara képviselője nem jelenik meg.

Ha a szabályszerű idézés ellenére a tanuló vagy szülője nem jelenik meg, akkor új fegyelmi tárgyalást kell kitűzni. Távolmaradásának tényéről célszerű jegyzőkönyvet felvenni és a fegyelmi tárgyalásra vonatkozó szabályoknak megfelelően hitelesíteni.

Második fegyelmi tárgyalásra ugyanazon szabályok vonatkoznak, mint az elsőre, egy kiegészítéssel. Fel kell hívni a szülő és diák figyelmét arra, hogy a megismételt fegyelmi eljárás már távollétükben is megtartható.

Az értesítést olyan módon kell megküldeni, hogy a tárgyalás előtt legalább 8 nappal megkapja az érintett. A szülő és tanuló egyaránt kérheti a tárgyalás elhalasztását. A kérelem elfogadásáról a fegyelmi jogkör gyakorlója dönt. Az értesítést tértivevénnyel kell feladni. A tanuló veszélyeztetettsége esetén az eljárás megindításáról értesíteni kell a gyermekjóléti szolgálatot. Az eljárás során a tanulót figyelmeztetni kell jogaira (iratbetekintés, védekezés, bizonyítási indítvány lehetősége, bizonyítékok megismerése, szakértő kirendelése saját költségen, nyilatkozattétel, jogorvoslat).

Az intézmények szíveskedjenek párhuzamosan ***tájékoztatást adni a DSZC vezetőségének az egyeztető eljárás lezárását követően a fegyelmi tárgyalás megkezdéséről, a tanuló, szülő részére kiküldött értesítéssel egy időben.*** A tájékoztatás a végleges döntés meghozatala előtt azért fontos, mivel a fegyelmi eljárás eredményeként létrejött döntés felelős aláírója a DSZC főigazgatója, amely jogát tovább delegálta az intézmény vezetőjének. Azonban a döntésből fakadó felelősség továbbra is a főigazgatót terheli.

A határidőben történő tájékoztatás elengedhetetlenül fontos a jogszerű eljárás lefolytatásának szempontjából.

Egyeztető eljárás, mint alternatív konfliktuskezelés (mediáció)

Minden intézményben biztosítani kell az egyeztető eljárást a tanulók részére. Egyeztető eljárás lefolytatására akkor van lehetőség, ha azzal a sérelmet szenvedő fél, szülő, valamint a kötelességzegéssel gyanúsított tanuló egyetért. Kiskorú gyanúsított szülője figyelmét írásban fel kell hívni az egyeztető eljárás igénybevételének a lehetőségére. A szülő az értesítés kézhezvételétől 5 tanítási napon belül jelentheti be igényét erre vonatkozóan. Amennyiben a szülő nem tart igényt rá, illetve a bejelentés iskolába, kollégiumba történő megérkezésétől számított 15 napon belül nem vezetett eredményre az egyeztető eljárás, a fegyelmi eljárást le kell folytatni.

Harmadszori kötelességzegés esetén a fegyelmi jogkör gyakorlója az egyeztető eljárás alkalmazását elutasíthatja.

Ha a kötelességzegő tanuló és sérelmet elszenvedő fél az egyeztető eljárásban írásban megállapodott a sérelem orvoslásáról, bármelyik fél kezdeményezésére, a sérelem orvoslásához szükséges időre, de legfeljebb 3 hónapra fel kell függeszteni a fegyelmi eljárást. Ha a felfüggesztés ideje alatt a sérelmet elszenvedő, illetve szülője nem kérte a fegyelmi eljárás folytatását, azt meg kell szüntetni.

Az eljárás lefolytatásáért a fegyelmi jogkör gyakorlója felel.

Meghallgatás és fegyelmi tárgyalás

Az eljárás során a tanulót meg kell hallgatni, biztosítani kell, hogy védekezését előadja.

Kiskorú meghallgatásánál a szülő részvételét biztosítani kell, nagykorú esetében jelen lehet.

A meghallgatás célja annak eldöntése, hogy a tényállás egyértelmű-e. Ha a tényállás minden érdekelt fél számára egyértelmű, azaz nincs közöttük vita, akkor az eljárás során fegyelmi tárgyalás nélkül is meghozható a fegyelmi határozat. Ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelességzegést, tárgyalást kell tartani.

Fegyelmi tárgyalásra szóló meghívóban fel kell tüntetni az intézmény nevét, címét, tárgyalás időpontját, helyét. A meghatalmazást jegyzőkönyvbe kell mondani, közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. A meghívót el kell látni iskola bélyegzővel, fegyelmi jogkör gyakorlója aláírásával.

Fegyelmi tárgyalás menete:

1. Tanuló figyelmeztetése jogaira.

2. Ismertetni kell a terhére rótt kötelelességszegést.
3. Bizonyítékok bemutatása.
4. Ügyre vonatkozó iratok megtekintése, arról esetlegesen véleménynyilvánítás, bizonyítási indítvány lehetősége.
5. Fegyelmi határozat meghozatala.
6. Fegyelmi határozat szóbeli kihirdetése (rendelkező rész és rövid indokolás). Ha az ügy jellege megkívánja, a határozat szóbeli kihirdetését az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója legfeljebb 8 nappal elhalaszthatja.

A fegyelmi eljárást - a megindításától 30 napon belül – egy tárgyaláson be kell fejezni

Jegyzőkönyv tartalmazza:

- tárgyalás helyét, idejét,
- tárgyaláson hivatalos minőségben részt vevők nevét,
- elhangzott nyilatkozatok főbb megállapításai

Célszerű rögzíteni a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetés tényét. Szó szerint kell rögzíteni az elhangzottakat, ha a tárgyalás vezetője szerint indokolt, valamint ha kéri. A jegyzőkönyvet a készítője, a tárgyalás vezetője, nevelőtestület egy kijelölt tagja írja alá. Célszerű aláíratni a jegyzőkönyvet azokkal is, akik a tárgyaláson nyilatkozatot tettek.

Bizonyítás szabályai

A fegyelmi jogkör gyakorlója köteles a határozathozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha az ehhez szükséges adatok nem elegendőek, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást kell lefolytatni.

Bizonyítási eszközök:

- tanuló ill. szülő nyilatkozata (írásban vagy szóban tehető, meg is tagadható a nyilatkozattétel, jegyzőkönyvbe kell foglalni)
- irat (minden olyan tárgy, amely adatot rögzít)
- tanúvallomás (jogszabályban meghatározott esetben megtagadható)

- szemle (két típusa: helyszíni szemle, szemletárgy)
- szakértői vélemény (ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges)

Fegyelmi büntetések

- A fegyelmi jogkör gyakorlójának három kérdésben kell állást foglalnia:
- A kötelezettségszegés visszavezethető-e a tanulói jogviszonnyal, kollégiumi tagsági viszonnal kapcsolatos kötelezettségekre.
- Súlyos-e a kötelezettségszegés.
- Vétkesség kérdését kell vizsgálni; szándékos vagy gondatlan.
- Iskolában kiszabható fegyelmi büntetések: megrovás, szigorú megrovás, meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába, eltiltás a tanév folytatásától, kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az *eltiltás a tanév folytatásától, kizárás az iskolából, kollégiumból kizárás* fegyelmi büntetés csak rendkívüli és ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható.

Ekkor a szülő köteles másik iskolát, kollégiumot keresni. Ha büntetést megállapító fegyelmi határozat jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül a tanulót fogadó iskolától, kollégiumtól nem kap értesítést arról, hogy a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére megtörtént, a fegyelmi büntetést hozó iskola, kollégium három napon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot, amely három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát, kollégiumot jelöl ki a tanuló számára. Az iskolát, kollégiumot úgy kell kijelölni, hogy a tanuló számára a kijelölt intézményben a nevelés-oktatás igénybevétele ne jelentsen aránytalan terhet. Szakképzési centrum tanulója esetében a szakképzési centrum másik tagintézménye is kijelölhető. A köznevelési feladatokat ellátó hatóság kijelölő határozata fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható. A áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott. A meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem terjed ki. A kizárás az iskolából és az eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától fegyelmi büntetés tanköteles tanuló esetében nem hajtható végre az új tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítéséig.

Kétség esetén a tanuló javára kell dönteni, vagyis a fegyelmi eljárást büntetés kiszabása nélkül meg kell szüntetni.

- Fegyelmi büntetést határozatba kell foglalni.
- A határozat meghozatalakor a következő elvekre kell figyelemmel lenni:
- Törvényesség: jogszabályban meghatározott eljárási rend betartása.
- Személyes felelősség elve: kötelezettségszegés tényét személyre szólóan kell bizonyítani
- Ártatlanság vélelme: Senkit sem lehet bűnösnek tekinteni, amíg fegyelmi felelősségét jogerősen meg nem állapították.
- Bizonyítottság követelménye: vádló bizonyítja az állítása valóságát, vitathatlanná kell tenni, hogy a vádolt diák követte el, és azt más nem követhette el.
- A tanuló életkorának, értelmi fejlettségének, az elkövetett cselekmény súlyának figyelembe vétele.
- Ugyanazért a kötelezettségszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg.
- Fokozatosság elvének betartása

Az eljárást határozattal meg kell szüntetni: ha

- ✧ tanuló nem követte el a kötelezettségszegést,
- ✧ kötelezettségszegés nem indokolja a fegyelmi büntetés kiszabását,
- ✧ kötelezettségszegéstől számított 3 hónap eltelt,
- ✧ kötelezettségszegés ténye nem bizonyítható
- ✧ nem bizonyítható, hogy a tanuló követte el.

Büntetést kiszabó fegyelmi határozat részei

Rendelkező rész tartalma:

- határozatot hozó szerv megjelölése,
- határozat száma, tárgya,
- tanuló személyi adatai,

fegyelmi büntetés,

- büntetés időtartama,
- felfüggesztés,
- eljárást megindító kérelmi jogra való utalás.

Fegyelmi határozat indokolása:

- kötelességszegés rövid leírása,
- tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok ismertetése,
- rendelkező részben foglalt döntés indoka,
- elutasított bizonyítási indítvány esetén az elutasítás okát

Záró része:

- határozat meghozatalának helye, ideje,
- határozatot hozó aláírása, hivatali beosztásának megjelölése.
- A tanuló – a megrovás és szigorú megrovás kivételével – a fegyelmi határozatban foglaltak szerint a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.

Fegyelmi büntetés hatálya nem lehet hosszabb:

- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása fegyelmi büntetés esetén 6 hónapnál,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába, eltiltás a tanév folytatásától és kizárás az iskolából fegyelmi büntetés esetén 12 hónapnál.

Fegyelmi jogkör gyakorlója a tanuló különös méltánylást érdemlő körülményeire és az elkövetett cselekmény súlyára tekintettel legfeljebb 6 hónap időtartamra felfüggesztheti a fegyelmi büntetés végrehajtását.

Tanév végével összefüggő speciális szabályok:

- eltiltás a tanév folytatásától nem szabható ki, ha a tanév végi osztályzatokat megállapították (kivéve, ha a nyári gyakorlat teljesítése során követte el),
- ha az eltiltás a tanév folytatásától, kizárás az iskolából fegyelmi büntetést a bíróság megváltoztatja a tanuló javára, a tanuló osztályzatait meg kell állapítani, ha azt nem lehetséges osztályozóvizsgát kell tennie,
- ha a kizárás az iskolából fegyelmi büntetést megállapító határozat az utolsó évfolyam elvégzése után válik végrehajthatóvá, a tanuló nem bocsátható érettségi- vagy szakvizsgára, megkezdett vizsgát a fegyelmi büntetés hatálya alatt nem hajthatja végre.

Tanulói jogviszony

- Szünetel a tanulói jogviszonya, akit fegyelmi határozattal a tanév folytatásától eltiltottak.

- Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján. Tanév folytatásától eltiltás fegyelmi büntetés esetén a tanuló az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait. A fegyelmi határozatot a kihirdetést követő 7 napon belül írásban meg kell küldeni a tanulónak, szülőnek, meghatalmazott képviselőnek, gazdálkodó szervezetnek. Megrovás és szigorú megrovás fegyelmi büntetés esetén a határozatot írásban nem kell megküldeni, ha a fegyelmi büntetést a tanuló tudomásul vette, határozat megküldését nem kéri, és az eljárást megindító kérelmi jogáról lemondott.
- A határozat jogerős, ha a törvényi határidőn belül nem nyújtottak be eljárást megindító kérelmet vagy benyújtásáról lemondtak.

Végrehajtás

- Végrehajtani csak jogerős fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. Az azonnali végrehajtás elrendelése kivételes, az indokolásban ki kell térni arra, hogy az azonnali végrehajtás miért indokolt.

Jogorvoslat

- A fegyelmi és fegyelmező intézkedéssel szemben is helye van jogorvoslatnak. A kérelem benyújtásával kapcsolatos határidő számítására a Ket. szabályait kell alkalmazni. Az elsőfokú határozat ellen a tanuló, kiskorú esetén szülő élhet *fellebbezési jogával*.

A fellebbezést a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül kell az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlójához benyújtani. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

- A fellebbezést nem köteles személyesen benyújtani a tanuló, helyette meghatalmazott is eljárhat.
- *Fellebbezés tartalma:* ügyfél és képviselője neve, lakcíme, fellebbezés indokolását.
- Fegyelmi büntetést megállapító határozat ellen benyújtott kérelmet az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója a beérkezéstől 8 napon belül köteles továbbítani a másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlójának. Az elsőfokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a késve érkezett fellebbezést (kivéve, ha a fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet nyújtottak be), vagy ha az nem a

jogosulttól származik. Az igazolási kérelemnek helyt adó döntés jogerőssé válását követő 8 napon belül kell felterjeszteni a fellebbezés elbírálására jogosulthoz.

Eljárást megindító kérelem két formája a Nkt. szerint.

1. Egyéni érdeksérelemre hivatkozás.

Ha a diák, illetve a kiskorú tanuló szülője a felelősségre vonás jogszerűségét nem vitatja, de túl súlyosnak ítéli meg a kiszabott büntetést.

2. Jogszabálysértésre hivatkozás.

Fenntartó jár el, és hoz másodfokú döntést:

- jogszabálysértésre vagy az intézmény belső szabályzatának megsértésére hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá
- tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésével, megszüntetésével, tanulói fegyelmi ügyekkel kapcsolatos érdeksérelemre hivatkozással kapcsolatban.

Jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása esetén az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója végzést hoz. Végzéssel szemben általában nincs helye fellebbezésnek, azonban a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító döntéssel szemben önálló fellebbezésnek van helye. Az eljárást megindító kérelem megérkezése után az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója a továbbítási határidő lejártáig:

- a megtámadott határozatot visszavonhatja,
- a fellebbezésnek megfelelően módosíthatja, kijavíthatja vagy kiegészítheti,
- illetve az eredeti határozatban foglaltakat fenntartva felterjeszheti másodfokra.

Ha a közoktatási intézmény nem ért egyet az eljárást megindító kérelemmel, akkor köteles az eljárást megindító kérelmet 8 napon belül az ügy összes iratával együtt, az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlójának véleményével ellátva továbbítani kell a másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlójának.

A másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlója az intézmény fenntartójának képviselője.

Másodfokú jogkör gyakorlója a fellebbezéssel megtámadott határozatot és az azt megelőző eljárást vizsgálja, ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

Másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti, ha valamennyi fellebbező a fellebbezési kérelmet visszavonta.

Vizsgálat eredményeként a fenntartó döntései:

- helybenhagyja a határozatot,
- megváltoztatja,
- megsemmisíti (pl. ha nem tartozik az első fokon eljáró szerv hatáskörébe).

Másodfokú döntést hozó az első fokú döntésnél súlyosabb kötelezettséget nem állapíthat meg. Ha a másodfokú döntés meghozatalához nincs elég adat vagy az első fokú döntés után új tény merül fel vagy egyébként a tényállás további tisztázása szükséges, a másodfokú döntést hozó hatóság a kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatását maga végzi el, és ennek alapján dönt.

Ha a másodfok megállapítja, hogy az eljárásba további ügyfél bevonása szükséges, az elsőfokú döntést végzésben megsemmisíti és az első fokot új eljárásra utasítja.

A másodfokú eljárás során hozott döntést a fenntartó nem közvetlenül a fellebbezővel közli, hanem az első fokon eljáró iskolát, illetve kollégiumot kéri fel a fellebbező és mindazok értesítésére, akikkel az elsőfokú döntést közölték.

A tanuló, a szülő a fenntartónak a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá – a megrovás, szigorú megrovás kivételével – az érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem tárgyában hozott döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti, a közléstől 30 napon belül.

A tantestület nevében:

Kovácsné Gyórfi Enikő
igazgató